

SAMEN MAKEN WE MEEDOEN MOGELIJK

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Sociaal Actieve Burgerpartij

2026 - 2030

IEDEREEN IS GELIJK

De Sociaal Actieve Burgerpartij nodigt jou uit om samen na te denken over hoe we dingen kunnen verbeteren. Wij zijn er voor jong én oud, voor iedereen ongeacht je geaardheid of afkomst.

Bij SAB geloven we dat **iedereen gelijke kansen verdient** in Maastricht. **Iedereen moet mee kunnen doen** of je hier geboren bent, nieuw bent, of je veel of weinig inkomen hebt.

Denk en doe met ons mee om onze stad te verbeteren. Samen zorgen we dat Maastricht een plek blijft waar iedereen kan mee doen, groeien en zich thuis voelt.

WIE ZIJN WIJ?

De Sociaal Actieve Burgerpartij (SAB) is een politieke partij die als opdracht heeft, te zorgen dat iedereen kan meedoen, niemand moet langs de kant blijven staan, omdat men niet mee kan doen omwille van beperkte financiële middelen, geaardheid, afkomst of taalkennis.

Meer dan voorheen staan onze burgers in het middelpunt van veranderingen. De overheid trekt zich terug als initiator en wil in haar rol meer faciliteren. Daarom is de burger aan zet. Dit betekent ook dat de overheid moet leren op zijn handen te gaan zitten, dus meer aan de burger over te laten met een minimale bemoeienis en een maximale facilitering van die overheid.

De overheid moet beseffen dat met oud beleid de burger niet langer kan worden bediend. Zij moet beseffen dat loslaten ook een kunst is. SAB wil een moderne overheid zien, die denkt in wat wel kan, niet de oude overheid die constant blokkades op werpt. Een overheid die eerlijk en transparant is en dit ook in haar dagelijks optreden laat zien, waar je van op aan kan en nooit aan hoeft te twifelen.

De + in ons SAB-logo staat voor het feit dat wij extra aandacht geven aan onze senioren, mensen met een beperking evenals ook burgers die laaggeletterd zijn. SAB wil voorkomen dat zij tussen wal en schip geraken.

Deze groep burgers moet zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, mobiel blijven en meedoen. Daar waar dit helaas niet kan, dienen wij voor hen op te komen.

SAB is de grote voorstander van verzorgingshuizen nieuwe stijl, b.v. mantel/woonzorg complexen.

Als politieke partij zijn wij er ons van bewust dat deelname aan een coalitie kan betekenen dat je keuzes moet maken. Je zult niet alles kunnen bereiken waar je je sterk voor maakt en wat je het liefst zou willen.

Toch zullen wij het optimale uit ons verkiezingsprogramma proberen te halen. Daar waar dit niet zou kunnen, zullen wij u altijd proberen uit te leggen waarom niet en welke richting wij wel steunen.

ALVAST ENKELE PUNTEN WAAR SAB VOOR STAAT!

- Gratis openbaar vervoer voor senioren en minima in ieder geval in de daluren
- Kleinschalige mantel- en woonzorg complexen in wijken met wijkpoli's
- Structurele ondersteuning gemeenschapshuizen
- Afschaffen rode vuilniszak en opnieuw wekelijks ophalen van afvalzakken in Maastricht
- Tegen milieuperrons 2.0 in de vorm van ondergrondse containers. Onze ouderen moeten dan hun afval daar heen brengen. ook harder optreden tegen het dumpen van afval.
- Maandelijks 1x gratis ophalen van grofvuil (65+)
- Fors handhaven op wees fietsen en verkeerd gestalde fietsen
- Structureler en harder optreden tegen overlast plegers en draaideurcriminelen
- Betere ondersteuning amateurkunsten en prominent stimuleren van de "Mestreechter Taol"
- Tegen het verlenen van voorrang statushouders op een woningtoewijzing
- Verplicht (vrijwilligers)werk met als doel re-integratie voor en door uitkeringsgerechtigden
- Afschaffen hondenbelasting
- Minder (administratieve) regeldruk voor ondernemers; laat hen ondernemen
- Tegen een biomassacentrale in en rondom Maastricht
- Tegen het plaatsen van windturbines tegen een woonwijk aan

INHOUDSOPGAVE

<i>Algemeen</i>	7
1. Bestuurlijk	9
2. Veiligheid	11
3. Milieu en leefbaarheid	12
4. Zorg en Welzijn	19
5. Economie	22
6. Sociale samenleving/armoede	30
7. Onderwijs en jongeren	32
8. Vrijtijdsbesteding en recreatie	34
9. Cultureel erfgoed	35
10. Cultuur	35
11. Sport	36

1. ALGEMEEN

De **Sociaal Actieve Burgerpartij (SAB)** is een politieke partij die geheel in het teken staat van veranderingen in het politieke speelveld, mede veroorzaakt door de invoering van de gedeeltelijk mislukte participatiewet. Ook de steeds krachtiger wordende polarisatie in en buiten de politiek zetten SAB aan tot noodzakelijke veranderingen.

De burger weer in eigen kracht zetten, dat betekent laten meedenken en beslissen. **Zien wij nu in 2025 dat dit gelukt is?**

Nee, helaas niet want bepaalde onderdelen hebben het doel totaal niet bereikt, integendeel zelfs. Iedereen werd geacht actief mee te denken en te helpen om onze participatie wereld vorm te geven.

Het woord burgerparticipatie is het meest gebruikte woord van de afgelopen 4 jaar. Burgers proberen het, maar de ambtenarij kan er nog steeds niets mee. Het wordt de burger lastig gemaakt door een veelvoud aan in te vullen moeilijke formulieren, verschillende loketjes, ambtenaren en afdelingen. Externen die worden ingehuurd om het tegendeel van de burger te bewijzen. De slager keurt hier zijn eigen vlees.

De gemeente staat voor een enorme veranderopgave. Veranderen doe je niet op één dag, maar dan moet er wel ruimte en bereidheid zijn. Wil de overheid deze participatie een kans geven, dan is loslaten ook een kunst. Burgerkracht, overheidsparticipatie, kanteling en transitie heeft dus onze volle aandacht. Samen met u willen wij werken aan de juiste rolverdeling binnen het gemeentelijk beleid.

Het betrekken van u als burger bij deze veranderingen en de daarmee gepaard gaande initiatieven zullen wij daar waar het kan ondersteunen. Zeker nu in deze tijd dat er meer op het bordje van de burger wordt gelegd en de overheid een terugtrekkende beweging moet maken is het belangrijk verbindingen te leggen. SAB nodigt u van harte uit mee te denken om deze transformatie met succes voor de burgers alsnog te bewerkstelligen. Help ons om dit te bereiken.

SAB is een partij voor jong en oud, voor iedereen ongeacht zijn of haar afkomst of politieke overtuiging.

De **Sociaal Actieve Burgerpartij (SAB)** denkt de veranderingen in het huidige beleid en daarmee haar programma financieel goed te kunnen onderbouwen door vooral het vervangen van oud voor nieuw en zelfs nieuw voor nieuw.

Ons bestuur en fractie hopen dat ons verkiezingsprogramma

"SAMEN MAKEN WIJ MEEDOEN MOGELIJK" kan u inspireren om in **maart 2026** op onze partij te stemmen.

Jos Gorren

Fractievoorzitter/lijsttrekker Sociaal Actieve Burgerpartij (SAB)

2. BESTUURLIJK

- Reductie van het aantal ambtenaren via natuurlijke weg en de komende 4 jaar géén uitbreiding/aanvulling tenzij hoogst noodzakelijk. Bij degelijke onderbouwing pas doorvoeren.
- Doorstroming van onderop vanuit het eigen apparaat.

Potentieel benutten, geen dure aanstelling van buitenaf. Er is volgens SAB voldoende benodigde expertise in huis.

- Terugdringen van overbodige bureaucratische regels en samenvoeging van sociale hulpverleningsinstanties als men het zelfde werk uitvoert.
- Eén instantie/ één aanspreekpunt op één dossier.
- Eén wethouder op een portefeuille, logische herschikking, geen twee of zelfs 3, dat is niet transparant en veroorzaakt ruis, communicatieproblemen en onnodige vertragingen in de besluitvorming.

1.1 Burgeroverleg

- Regelmatiger overleg met woordvoerders van de buurtnetwerken.
- Activiteiten en oprichten van huiskamers en/of centrale ontmoetingsplekken horen van onderop te ontstaan en niet opgelegd te worden. Zij moeten zelfstandig met een structurele subsidie kunnen bestaan.
- De voorzitter van een buurtnetwerk wordt door de wijkbewoners gekozen en door de gemeenteraad benoemd voor 4 jaar en eventueel beëdigd.
- De voorzitter krijgt dezelfde bezoldiging als een burgerraadslid.

3. VEILIGHEID

- Aanscherpen van de algemene plaatselijke verordening m.b.t. veiligheid- en milieuovertredingen.
- Structureel hardere aanpak van straatterroristen, overlastgevers, hufters en draaideurcriminelen. (middels een opvoedboete voor de ouders)
- Meer en snellere inzet cameratoezicht op plaatsen waar veel overlast plaats vindt en extra inzet mobiele camera's, ook in de wijken.
- Het vereenvoudigen/sneller toepassen van de regeling preventief fouilleren.
- Hardleerse overlastplegers en asociale gezinnen verplicht huisvesten buiten de woonwijken.
- Fors terugdringen van de drugsoverlast in de wijken door drugskoeriers sneller, structureler en forser aan te pakken.
- Straatdealers met alle middelen die ter beschikking staan uit het straatbeeld te weren en ontmoedigen, zodat zij onze burgers en toeristen niet meer lastig kunnen vallen.
- Politiek Den Haag geeft te weinig ruimte voor meer blauw op straat, dus wil SAB meer geld uittrekken om Bijzondere Opsporingsambtenaren (BOA's handhavers) te werven, goed op te leiden en deze ook adequate bevoegdheden te geven.
- In het kader van veiligheid is de Sociaal Actieve Burgerpartij vóór een verbod op gezicht bedekkende kleding en middelen zoals

bivakmuts, Boerka, motorhelm, bandana's of Nikab) of andere gezicht bedekking tijdens protesten.

- Tijdens protesten dient per eerste sommatie door de politie en handhaving de identiteit van deze deelnemers aan protesten bekend te worden gemaakt.

4. MILIEU EN LEEFBAARHEID

- **SAB** is voorstander van het ophalen van de afvalzak 1x per week in alle wijken.
- Voorstander voor het verhogen van een milieuboete.
- Milieuparken dienen gratis te zijn en te blijven.
- Burgers die 65 jaar of ouder zijn kunnen 1 x per maand grofvuil tot een max. van 1 kuub tegen betaling van het voorrijtarief aan huis laten ophalen door de gemeente.
- SAB is tegen de invoering van de milieuperrons 2.0 waardoor iedere burger met zijn vuilniszak naar de ondergrondse container moet om hem daar tegen betaling af te storten.
Vooral voor ouderen is dit een onoverkomelijke belasting.
- Burgers die 65 jaar of ouder zijn krijgen korting op hun afvalstoffenheffing. SAB is van mening dat zij minder afval produceren.

SAB is trots op haar stad en zal alles in het werk stellen deze schoon, onkruid vrij en veilig te houden voor haar burgers.

Wij zullen inzetten op duurzaamheid en waar mogelijk hier in investeren. Wij moeten onze mooie stad Maastricht zeker op dit gebied optimaal overdragen aan de volgende generatie.

De gang naar het centrum loopt via de wijken, dus de uitstraling van het centrum moet ook zichtbaar zijn in de wijken.

SAB wil daarom meer investeren in die wijken. Voelt de burger zich hierin gehoord en woont hij in een schone en veilige omgeving, dan is hij ook bereidt zelf te investeren in zijn stad. Goed voorbeeld doet goed volgen.

4.1 Duurzame energie

- Gemeentelijke ondersteuning bij het plaatsen van zonnepanelen, om zodoende het elektriciteitsnet te ontlasten.
- Gemeente dient zorg te dragen om de overvloed aan elektriciteit dat hiermee opgewekt wordt op te slaan in batterijen om een ander moment te kunnen gebruiken.
- Oprichten van een eigen nieuw elektriciteitsbedrijf indien mogelijk.
- Gemeentelijke beschikbare oppervlakten in de stad zoveel mogelijk benutten om zonne-energie op te wekken.
- Faciliteren bij het plaatsen van windmolens (turbines op geschikte plaatsen aan de randen van de stad, dus niet tegen woonwijken

aan zoals in het Lanakerveld.

- Het bevorderen van "witte steenkool" met inachtneming van de bescherming van de visstand.
- Het stimuleren en faciliteren van het isoleren van woningen, zowel particulier als van woningcoöperaties, alsmede ook overheidsgebouwen waardoor deze energiezuiniger worden.
- Alle straatverlichting door energiezuinige ledlampen vervangen, daar waar dit nog niet gebeurd is.
- Aansturen op sluiting van de kerncentrales van Doel en Tihange en zolang dit niet gebeurt, alle inwoners van Maastricht ongeacht hun leeftijd jodium tabletten verstrekken.
- SAB is felle tegenstander van een biomassacentrale op Maastrichts grondgebied.

4.2 Leefbaarheid

- Strakkere aanpak en hogere boetes bij het veroorzaken van zwerfvuil en bekladden met graffiti. Lik op stuk beleid. Opruim- en schoonmaakkosten verhalen op de overtreder en bij minderjarigen op de ouders of voogd.
- Vuilnisbakken in de wijken en het centrum vaker ledigen en schoonmaken.
- Het instellen van één of meerdere wijkmedewerkers voor het meteen verhelpen van kleinschalige ergernissen in de wijk die leven in die wijk.
- Beter onderhoud van perken, rotondes en betere bestrijding van onkruid.

- Het controleren van stoepen en het herbestraten waar dit nodig is. Vooral senioren lopen dagelijks letsel op doordat zij struikelen over niet goed liggende stoeptegels.

4.3 Openbaar vervoer

- SAB heeft een uitgesproken voorkeur om het openbaar vervoer indien mogelijk weer in eigen hand te nemen als gemeentelijk vervoerbedrijf.

Wij bepalen de route en niet de vervoerder. Te weinig cliënten is een ondernemersrisico.

- Gratis **O.V.** voor 65+ en de minima minimaal in de daluren.
- Het mogelijk maken dat de huidige 8 persoonsbusjes, maar dan met een volledig elektrische motor de vitale delen van de binnenstad aandoen.
- Iedere wijk moet een busverbinding hebben tot in het stadscentrum en bij voorkeur ook een ononderbroken verbinding van en naar het centraal station.

4.4 Verkeerscirculatie

- Intensievere proefneming met het wegnemen van obstakels zoals verkeerslichten, verkeersdrempels die belemmerend kunnen werken bij doorstroming van het verkeer en de hulpdiensten.
- Doorstroming autoverkeer verbeteren door verkeerslichten af te stellen op aanbod.
- Afbouwen doseerlichten en hierdoor voorkomen dat er sluiproutes ontstaan.
- Het realiseren van een nieuwe grotere fietsenstalling in het centrum van Maastricht en hierbij rekening houdend met de huidige fiets trends en het opbergen van je fietshelm.
- In de wijken intensievere, wisselende en onopvallende snelheidscontroles laten uitvoeren.
- In de straten waar een lagere school gevestigd is éénrichtingsverkeer bewerkstelligen en een parkeerverbod invoeren.
- Niet meedoen aan geldverslindende symboolpolitiek zoals een autoloze zondag.
- Binnen het gemeentelijke en ruimtelijke beleid prioriteit geven aan een optimaal fietsnetwerk, inclusief veilige, brede, goed verlichte en zichtbare fietspaden.
- Dat mag ten koste gaan van de ruimte voor het gemotoriseerd verkeer (fietsstraat, auto te gast).

4.5 Openbare ruimte

- Ook in de buitenwijken beter onderhoud van de groenvoorziening o.a. door het inzetten van uitkeringsgerechtigden en asielzoekers.
- Actieve buurtbewoners die zelf al hun omgeving schoonhouden waarderen door verstrekking van voldoende middelen, zoals blikjesknijpers, vuilniszakken en ophaal faciliteit.
- Afdeling groen van de MTB overhevelen naar stadsbeheer om zo meer werknemers centraal en effectief samen te kunnen inzetten in onze stad.
- Meer borstelrondes voor fietspaden om deze blad en sneeuwvrij te houden tijdens deze maanden waardoor de veiligheid van onze fietsers meer gegarandeerd wordt.
- Vaker vegen van straatgoten om zo onkruidvorming te voorkomen.
- Actief optreden tegen fietsterreur op stoepen en pleinen, onze burgers die gebruik maken van rollators, scootmobiel of rolstoel moeten ongehinderd doorgang krijgen. Dat geldt ook voor andere obstakels, bij meldingen dient direct geacteerd te worden.
- Onkruidbestrijding verbeteren door het verhogen van het niveau waarmee nu gewerkt wordt en het inzetten van nieuwe, effectieve en milieuvriendelijke werkwijzen.
- Vergroening: Uitbreiden stadspark met een ruime strook naast het huidige politiebureau.
- Gratis en snel vergunning verstrekking voor ondernemers die hun gevel of pui willen vergroenen.
- Eigenaren van panden in de binnenstad die hun pand aan de buitenzijde niet in orde houden, daartoe verplichten. Doen ze dat

niet dan laat de gemeente dit doen middels last onder dwangsom. Kosten worden verrekend ook zodra het pand van eigenaar wisselt.

- Het versoepelen van de regeling voor het aanbrengen van bloembakken en vlaggen om het straatbeeld op te vrolijken.
- Minder strenge regels van de welstand bij het creëren van meer groen in de wijken op plaatsen waar de veiligheid daardoor niet in het gedrang komt.
- Zolang de hondenbelasting nog bestaat mag deze alleen gebruikt worden voor het plaatsen, ledigen en schoonmaken van hondenbakken en het onderhouden van hondenlosloopgebieden. Voor andere doeleinden mag deze belasting niet worden gebruikt.
- SAB is voorstander van tweetalige straatnaamborden in heel Maastricht in het kader van het stimuleren van de "Mestreechter Taol".

5. ZORG EN WELZIJN

- Iedereen in Nederland heeft recht op zorg. In de praktijk ervaren veel mensen - vooral ouderen, jongeren met mentale klachten en mensen met een beperking drempels. SAB wil dat de gemeente investeert in buurtgerichte, laagdrempelige zorgvoorzieningen. We zetten in op goede samenwerking met zorgpartners en extra steun voor wie zorg moeilijk kan vinden of betalen.
- De WMO mag niet verder versoberd of duurder worden voor de burgers die hier helaas gebruik van moeten maken.
- Heb je ondersteuning nodig, dan wil het niet zeggen dat je automatisch overal recht op hebt. Ondersteuning is geen recht, maar datgene dat je nodig hebt om te kunnen functioneren en mee te kunnen doen in de maatschappij.
- Per wijk bekijken of het vestigen van een kleinschalig mantel/ woonzorg complex tot de mogelijkheid behoort, zo kunnen wij mensen uit die wijk langer in hun vertrouwde omgeving laten wonen en zo ook de doorstroming op de woningmarkt bevorderen.
- SAB vindt dat Maastricht zet in op fysieke welzijn, sociale welzijn, economische welzijn en educatieve welzijn.
- Dit wil zeggen dat onze inwoners het zich kunnen permitteren om gezonde voeding en medische zorg te krijgen. Ook moeten onze burgers kunnen deelnemen aan de samenleving. Tevens dient er financiële stabiliteit te zijn en men dient de mogelijkheid te hebben tot leren en het ontwikkelen van hun welzijn.
- Laaggeletterdheid onder de Maastrichtse bevolking stijgt enorm en

dit dient met alle middelen die er zijn gestopt te worden. Hier dienen we fors op in te zetten. Een taalbarrière waardoor je niet optimaal aan het dagelijks leven kunt deelnemen. Ook is stille armoede hierdoor vaak het trieste gevolg.

5.1 Gezondheidszorg

- Studenten die mantelzorger zijn moeten langer over hun studie kunnen doen zonder extra kosten. Wel moet men ingeschreven staan bij Mantelzorg NL.
- Versoepeling van sollicitatieplicht bij uitkeringsgerechtigden die mantelzorg verlenen aan een familielid, kennis of vriend en ingeschreven zijn als mantelzorger.
- Subsidiëren van originele projecten door verenigingen en op scholen ter bevordering van de gezondheid van de jeugd.
- Gemeentelijke inzamelacties van hulpmiddelen en gratis heruitgave. Voorkomen van onnodige verspilling.
- Strakkere afspraken maken met woningcoöperaties zodat woningen die eerder aangepast zijn (traplift, doucheruimte), ook weer verstrekt worden aan iemand met een dergelijke indicatie. Sloop van deze aanpassingen om de woning in oorspronkelijke staat terug te brengen is, mits niet meer te herstellen of zwaar vervuild, niet acceptabel.
- In overleg treden met woningcoöperaties om bepaalde voorzieningen standaard aan te brengen zoals automatisch deuropeners en het verwijderen van drempels.

- Bij nieuwbouwwoningen nu reeds leven bestendig bouwen en bij wisseling van huurders eveneens toetsen hierop.

5.2 Ouderenzorg

- Wij pleiten voor het plaatsen van bewegingstoestellen voor senioren in de openbare ruimte.
- Coaches die geselecteerd zijn door de gemeente die nog thuiswonende ouderen kunnen helpen met internet/administratie.
- Versoepeling vergunningen om garage tot woonunit om te bouwen bedoeld als kangoeroewoning, dit om ouders en/of een gehandicapt kind bij hun kinderen of zijn/haar ouders te kunnen laten wonen en zij zo de nodige zorg kunnen verlenen.
- Senioren die een huisdier hebben, goed om eenzaamheid tegen te gaan en in beweging te blijven, moeten erop kunnen vertrouwen dat hun huisdier na hun overlijden in goede handen is. Ondergebracht bij een stichting die op zoek gaat naar een nieuw baasje of tot aan

zijn dood in een opvanghuis kan blijven. De gemeente moet ruimte en subsidie hiervoor ter beschikking stellen. De senior die dit graag wil moet wel lid zijn van deze stichting en ook een kleine contributie betalen.

- Ook moet worden gestimuleerd dat ouderen bij zorginstellingen hun huisdieren, waar het kan, kunnen behouden.

6. ECONOMIE

- Minder regels voor ondernemers die zich in Maastricht willen vestigen. Vestigingsklimaat aantrekkelijk maken en sneller de vergunningprocedure laten verlopen.
- Laat ondernemers ondernemen en belast hun niet met allerlei onnodige voorschriften.
- Scholing in de vorm van cursussen voor gemeentelijk personeel om slagvaardigheid, ondernemerskennis en klantvriendelijkheid te vergroten. Stimuleren dat afgestudeerde jongeren niet uit onze stad vertrekken na hun studie en kennis meenemen. Faciliteerkansen voor hen op werk en de juiste woning in samenwerking met de onderwijsinstellingen.

6.1 Toerisme

- SAB wil de traditionele winkels en kleine zelfstandigen meer ondersteunen. Zo willen wij een grotere diversiteit van winkelaanbod behouden, waardoor de eigenheid en charme van Maastricht behouden blijft en de keuze om in Maastricht te shoppen versterkt

wordt.

- Openstelling van de winkels op feestdagen vinden wij geen goed idee. Dit zijn dagen die voor iedereen en zeker de hardwerkende ondernemer en werknemers een feest en/of rustmoment dienen te zijn.
- SAB is voorstander van het verplaatsen van de donderdagkoopavond naar de vrijdagavond voor het bevorderen van het aantal hotelovernachtingen door een heel weekend in de stad te vertoeven.
- Loslaten van de dagennorm op het Vrijthof of andere pleinen tijdens evenementen vanwege de flexibiliteit. Hier is maatwerk een betere oplossing en hoeft de ervaren drukte of overlast in de binnenstad niet in de weg te staan.
- Substantiële verhoging van de toeristenbelasting, in lijn met vergelijkbare steden in Nederland, België en Duitsland.

6.2 Horeca

- SAB wil deze groep ondernemers daar waar het kan meer zelfregulerende ruimte bieden.
- Verruiming van de terrasbenutting met 3 maanden tot het hele jaar tegen dezelfde kosten.
- Soepelere regels bij het aanvragen van een tijdelijk terras en overkappingen en zijfiappen.
- Snellere vergunning voor terrasverwarming op elektriciteit.
- Muziekvergunningen verruimen.
- Als een ondernemer een pand verhuurd voor bewoning en naast gelegen ligt eerder al een horeca pand dan heeft deze laatste

voorrang in regelgeving. De bewoners kunnen dan niet klagen over geluidsoverlast die binnen de gestelde norm blijft. De verhuurder dient dat expliciet in zijn verhuurcontract op te nemen.

- Meer tact en overleg bij eventuele horecaoverlast met het aanstellen van één vaste ambtenaar voor gebiedsdelen.

6.3 Opleidingen

- Intensievere ondersteuning bij het zoeken naar geschikte locaties (eventueel ombouwen kantoorpanden) in de stad voor opleidingsinstituten. Zoeken naar hybride oplossingen wonen, werken en recreëren.
- SAB wenst geen rem op buitenlandse studenten aan de Universiteit Maastricht (UM). Maastricht is een euregionale stad met mondiale uitstraling.
- Studenten meer betrekken als vrijwilliger bij senioreninstellingen en in ruil daarvoor mogen zij langer over hun studie doen zonder extra kosten, dat kan via Match, een project van de UM.
- Studenten de mogelijkheid bieden om gratis een cursus Maastrichts te volgen zodat ze korter bij de oorspronkelijke burger komen te staan. Ook dit bevordert de integratie, het onderlinge begrip en wellicht een aanbeveling om na de studie in Maastricht te blijven. Vrijwilligersorganisaties zoals Veldeke Krink Mestreech en de Limbörgse Academie zetten zich al jarenlang in voor het behoud en de promotie van het Maastrichts. Nieuwkomers dienen actief en overal kennis te kunnen nemen van cultuur en dialect van onze stad
- SAB vindt dat vanuit alle opleidingen een volgende stap gezet

dient te worden n.l van facultatief en vrijblijvend vrijwilligerswerk naar structureel gemeentebeleid.

6.4 Werving

- Werven van ondernemers op het gebied van cultuur en hoogwaardige attracties en beschikbaar stellen van locaties tegen acceptabele condities.
- Beschikbaar stellen van leegstaande gemeentelijke kantoorpanden als inrichting voor kleine multidisciplinaire activiteiten (zie ook eerder bij 6.3).
- Werving en facilitering voor de vestiging van een blijvende interactieve hoogwaardige moderne tentoonstelling met steeds wisselende items b.v. in de Gashouder.
- Werving van een hoogwaardig casino met reguliere vergunning en strakke regelgeving voor kansspelpreventie voor in het centrum van de stad.
- Intensievere werving van bedrijven en instituten die afgestemd zijn op de behoefte van afgestudeerden.
- Stimuleringsubsidies en andere faciliteiten voor startende ondernemers.
- Vestigingsvoorwaarden fors gunstiger, transparanter en makkelijker maken.

6.5 Industriële activiteit

- Vinden en creëren van werk voor lager opgeleiden of het verzorgen van bij- of omscholing.
- Maakindustrie die vanwege o.a. ruimtegebrek zich moet vestigen buiten de gemeentegrens en werkgelegenheid biedt aan onze

burgers, daar waar mogelijk steunen.

- Meer over de landsgrenzen denken en handelen. Gebruik de Euregio.
- Uitstraling van industriegebieden verbeteren door groenaanplant en plaatsen van houtwallen.

6.6 Wonen

- Ook in Maastricht lopen wij tegen de stikstofregels aan. Wij hebben tussen de 8.000 en 10.000 nieuwe woningen nodig.
- Er dienen meer levensloopbestendige woningen, kangoeroewoningen en patio's gebouwd te worden voor de steeds groter wordende groep senioren.
- SAB vindt dat de Karosseer gezien moet worden als een wijk van Maastricht en zodoende ook gelijk behandeld dient te worden.
- Uiteraard mits er wordt voldaan aan gedrag en regels die gelden, zijn wij voorstander van het bijbouwen van woonwagenkampjes.
- Vergunning voor projectontwikkelaars scherper formuleren, de participatie moet in handen blijven van de gemeente. Er moet duidelijk en eerlijk overlegd worden met bewoners en meer geluisterd worden. Meer begrip tonen en tijdig vooraf voorgenomen ontwikkelingen delen.
- Betaalbare koop-woningen voor jonge starters tot € 290.000 bouwen daar waar mogelijk en met nieuwe subsidieregelingen en voordelige rentecontracten.
- Betaalbare woningen voor jonge gezinnen met voldoende buitenspeelruimte voor hun kinderen.

- Geleidelijk vervangen van het oude woningbestand (van wegen vocht, isolatie etc.) rekening houdend met krimp, betaalbaarheid.
- Meer sociale huurwoningen, afwisseling in bouwstijl, groenvoorziening en parkeergelegenheid.
- Bij nieuwbouwplannen de nadruk leggen op kwaliteit van de woonomgeving. Dus rekening houden met ruimte en groen.
- Wooneenheden voor studenten creëren in langdurig leegstaande kantoorgebouwen nabij het centrum.
- Versnelde aangepaste bouw van een campus en bijbehorende sporthal op Randwijck.

6.7 Opvang daklozen

- Opvangcentra voor daklozen niet in het centrum van de stad of midden in een wijk plaatsen, maar op een geschikte locatie met ruimte en mogelijkheden voor dag invulling.
- Activiteiten aanbieden naar kennis en vermogen.
- Daklozen die overlast veroorzaken moeten worden gesanctioneerd en door begeleiding weer op het goede spoor worden gezet.
- Bij psychische stoornissen en verslavingsproblemen dienen de deskundige hulpinstanties te worden ingeschakeld. Er is geen plaats voor vrijblijvendheid.
- Hulp bij schuldaflossing bij het krijgen van werk en inkomen en het zoeken na verloop van tijd van een woning.
- Langdurige nazorg na re-integratie.

6.8 Verpaupering

- Pandeigenaren met fors achterstallig onderhoud aan de buitenkant van hun pand verplichten dit op te knappen.
- Daar waar de eigenaar dit niet wil of kan, zal de gemeente dit laten doen en bij verkoop of erfenis zal de oude eigenaar of erven dit moeten betalen verhoogd met de rente.
- Een reorganisatie van de welstandscommissie meer adviserend met minder bevoegdheden en met een brede vertegenwoordiging van belanghebbenden.
- Leegstaande panden van de gemeente in de binnenstad tijdelijk inrichten als expositieruimte voor kunstenaars en/of sociale activiteiten tegen een zeer lage sociale huur, uitsluitend kortstondig van aard.
- SAB is voorstander van het versterken van de rafelranden van de stad, maar staat een vrijstaat niet toe. Wij zijn binnen de voor iedereen geldende regels in Nederland bereid om mee te denken in oplossingsrichtingen.

6.9 Werken

- Volgens SAB is werken een van de beste manieren om (dreigende) armoede op te lossen. Wel dienen daarvoor een aantal vangnetten te worden ingericht.
- Burgers met een uitkering die geestelijk en lichamelijk in staat zijn te werken, inzetten in het Sociaal Ontwikkelbedrijf voor het onderhouden van de groenvoorziening, straatmeubilair en andere

ergernissen bij de burgers.

- Zij ontvangen dan een toeslag op hun uitkering, die de rijks toeslagen niet kan doen verlagen. (wij wensen geen tweede toeslagenaffaire)
- Als het aan SAB ligt wordt iedereen met een uitkering die werkt dus extra beloond. Het moet aantrekkelijker worden om te werken om een extra inkomen te genereren.
- Er dient een stimuleringspakket te komen om oudere werknemers aan het werk te krijgen en te houden. Oudere werknemers met een schat aan ervaring kunnen onze jongeren opleiden op diverse vakgebieden.
- Er moet ruim verschil in beloning zitten tussen werkwelwillenden en diegene die niet willen.
- De "granieten laag" in de bijstand die niet meer willen werken, daar dient geen energie meer in gestoken te worden. Zij dienen op de sociale minimumuitkering gezet te worden en ook hun toeslagen dienen bevroren te worden.
- Een uitzondering dient gemaakt te worden voor diegene die vanwege hun leeftijd of beperking niet meer aan het werk komen.
- Vrijstelling sollicitatieplicht bij vrijwilligerswerk door langdurige werkelozen.
- Uiteraard geldt voor SAB dat alles in deze en volgende paragraaf gebaseerd moet zijn op medemenselijkheid en maatwerk.

7. SOCIALE SAMENLEVING EN ARMOEDE

- Steeds meer huishoudens kunnen de maand niet rondkomen. Kinderen horen niet met honger naar bed of school te gaan.
- Zij en hun ouders moeten ook kunnen blijven rekenen op de basisgezondheidszorg.
- SAB ondersteunt van harte de buurtinitiatieven denk aan voedselbanken, broodbanken, ruilwinkels, kledingbanken, schoolontbijt programma's en andere initiatieven. Er moeten voor deze initiatieven ruime subsidies mogelijk zijn en blijven. Wij kennen goede voorbeelden van een structurele en gezinsgerichte aanpak om armoede op te lossen en de volgende generatie schuldenvrij te laten opgroeien.
- Wij blijven bij onze gedachte dat werken de beste oplossing is tegen armoede en daardoor een dreigend isolement. Meedoen opent nieuwe kansen.
- Burgers die door een samenloop van omstandigheden in de armoede zijn beland dienen we financieel en emotioneel te helpen.
- Burgers die door een verslaving in de armoede terecht zijn gekomen moeten we weer op het goede pad helpen met begeleiding van professionele instanties, cursussen of anders.
- Burgers die niet met geld kunnen omgaan gaan we daarbij helpen dit te leren, er zijn diverse succesvolle initiatieven zoals schuldhulpmaatjes of Humanitas
- De schuldhulpverlening mag maar een aanlooptijd van maximaal 3 weken hebben. Vroegsignalering door cooperaties, banken, gemeente moet veel structureler worden opgepakt.
- Strengere controle op de bewindvoerders en budgetbeheerders. Er moet worden voorkomen dat de schulden door slecht bewind stijgen i.p.v. afnemen. SAB wenst hier een geregistreerd keurmerk voor.

- Eén aanspreekpunt bij de hulpverlening, indien meerdere gemeentelijke organisaties de hulpbehoevende wensen aan te spreken, dan gaat men onderling hierover in gesprek, samen met de eerdergenoemde hulpverlenende stichtingen en vrijwilligers en uiteraard dit buiten het zicht van de cliënt.

7.1 Multicultureel

- Er worden geen gemeentelijke subsidies meer verstrekt om mensen te laten integreren (behalve taalonderwijs) in onze samenleving
- Er worden geen vergunningen meer verleend voor het bouwen van nieuwe gebedshuizen.
- Geen positieve discriminatie meer voor allochtonen aan gemeentelijke loketten en gesubsidieerde instellingen, maar maatschappelijke functioneren op basis van gelijkwaardigheid.
- Statushouders krijgen geen voorrang meer bij het toewijzen van een woning.

Wie in nood verkeert dient geholpen te worden, ongeacht waar hij vandaan komt.

7.2 Opvang asielzoekers

- Wie in nood verkeert dient geholpen te worden ongeacht waar hij vandaan komt. SAB hanteert dit standpunt en wijkt daar nooit vanaf.
- Komt de asielzoeker tijdens zijn verblijf in Maastricht in aanraking met justitie door het plegen van een misdrijf, dan wordt zijn verblijf in Maastricht beëindigd. SAB vindt dan ook dat hij/zij de stad dient te verlaten.
- Wij gaan voor een maximum van 600 opvangplekken voor asielzoekers in onze stad.
- Geen opvanglocatie midden in de wijk, maar aan de randen van de stad.
- Geen overval tactiek door de gemeente en het COA, maar altijd en vooraf in goed overleg met alle betrokkenen waar de opvanglocatie komt te liggen.
- Vanaf het prille begin van zijn/haar verblijf in onze stad dienen asielzoekers actief burgerschap te tonen en mee te helpen de stad te onderhouden.

8. ONDERWIJS EN JONGEREN

- Jeugdzorg voorzien van genoeg middelen om adequaat te kunnen handelen, ongeacht de middelen die het rijk op tafel legt.
- De sportleraar weer invoeren op de lagere en middelbare school en tevens ook zwembles.
- Betere samenwerking tussen scholen en sportverenigingen ter verbetering van de gezondheid van onze jeugd.

- Verwijderen van drank, snoep en snackautomaten op scholen.
- Voorkomen van vroegtijdige schoolverlaters.

8.1 Omscholing en vorming

- Jongeren moeten meer geholpen worden in het vinden van een baan. Vrijwilligerswerk kan een eerste opstap zijn.
- Jongeren die in de uitkering belanden moeten middels bijscholing of gedragstherapie geholpen worden om gemakkelijker een nieuwe baan te kunnen vinden.
- SAB roept de partijen die ook landelijk actief zijn op hun partijgenoten in Den Haag te bewegen de AOW leeftijd terug te brengen naar 65 jaar en zeker niet te verhogen, zodat onze jongeren eerder een baan vinden door de eerdere uitstroom.

8.2 (Hang)jongeren

- Kosteloze inlooplocaties met voorzieningen die de jeugd aanspreekt e.e.a. in overleg met de doelgroep.
- Een discotheek niet zijnde een poppodium voor de jeugd in één van de ENCI hallen. Dit met ruime parkeergelegenheid en nachtelijk busvervoer naar diverse wijken om onze jongeren veilig thuis te brengen.
- Betere straatverlichting op diverse plekken om de omgeving veiliger te maken.
- Meer cameratoezicht op diverse plekken en straten van

Maastricht ter bevordering van de veiligheid.

- Intensiever toezicht en striktere handhaving van verordeningen met betrekking tot het zich hinderlijk of agressief ophouden in openbare ruimtes en de openbare weg.
- Straatverbod/samenscholingsverbod (voetbalwet) bij meermaals overtreden van de drank- en drugswet c.q overlast met hieraan gekoppeld een eventuele meldingsplicht.
- Schade door o.a. vernielingen verhalen op deze voor overlast zorgende jongeren of hun ouders/voogd.

9. VRIJETIJDSBESTEDING EN RECREATIE

- Ondersteunen van diverse activiteiten gericht op onze senioren, zoals toneelgezelschappen, zangkoren en seniorenbonden en kien middagen.
- Financieel ondersteunen van het zwemmen voor ouderen en mensen met een beperking en kinderen van minima.
- Langs de Maasoever direct aan het water stroken met ligweides aanleggen voor gratis dagrecreatie.
- Herinrichting en daardoor attractiever maken van onze Maaspromenade en Markt door het plaatsen van een kindermolentje en voldoende zitelementen en bewegingstoestellen voor onze senioren.

10. CULTUREEL ERFGOED

- Bij bouwprojecten grotere inbreng van cultuurhistorici en instellingen die met historisch Maastricht verbonden zijn e.e.a. zonder door te slaan naar het onwezenlijke. (denk hierbij aan het balk en stopverf incident)
- Reconstructie in het Belvédère gebied van de Kruittoren en de Hochterpoort op de Boschstraat als entree naar het oude stadsgedeelte.
- Reconstructie kruittoren in Wijck/Martinuspoort.
- Romeinse brug en andere Romeinse oudheden zichtbaar maken voor het publiek.
- SAB zal zich inzetten en middelen vrijmaken voor het behoud van Maastrichts cultureel erfgoed, dit tentoonstellen en uitdragen zodat de generaties na ons op de hoogte blijven van onze stadshistorie.
- Het restaureren en onderhouden van het frontengebied, hun gewelven en ondergronds gangenstelsel.
- Taalbeleid, SAB zal zich sterk maken voor het uitdragen van de Maastrichter taal.

11. CULTUUR

- Grotere financiële en structurele steun voor amateurgezelschappen zoals fanfares, harmonieën, zangkoren, Maastrichts Garderegiment en de Maastrichtse D.D. Stadsschutterij.
- Selectievere gemeentelijke subsidies voor gezelschappen die al overheidssteun ontvangen.
- Het ontwikkelen, onderhouden en borgen bij het in stand houden van de Bonbonnière.

- Stimuleren op scholen van de kleinkunst met inzet van verenigingen, conservatorium, toneelacademie en andere opleidingsinstituten op het gebied van kunst en cultuur.
- Kunstfestivals en andere projecten die minder publiek trekken afbouwen qua subsidie.
- Leegstaande etalageruimten uitbesteden aan (amateur-) kunstenaars en talenten waardoor zij hun producten op een goedkope manier aan het publiek kunnen laten zien.
- Stimuleren en ondersteunen van Limburgse volkscultuur en projecten over de Limburgse en Maastrichtse historie.

12. SPORT

- Meer geld voor sport. Er dient een eerlijkere verdeling van financiën te komen op basis van meetbare prestatie indicatoren.
- SAB is voorstander van een tweede gemeentelijk zwembad en het liefst in Maastricht-West.

- SAB omarmt onze betaalde voetbalorganisatie MVV. Wij willen haar steunen en faciliteren daar waar het kan en nodig is. MVV is

een voorbeeld voor jong en oud, stimuleert onze jeugd om te gaan sporten en zorgt voor verbinding en ontspanning.

- MVV speelt haar wedstrijden al jaren in de Geusselt, dit stadion is voor een vereniging die financieel, commercieel en sportief vooruit niet meer van deze tijd. Daarom pleit de SAB voor een nieuw stadion voor de sterrendragers en haar supporters in onze stad, met genoeg trainingsvelden en een hoofdveld.
- Senioren, mensen met een beperking en de minima moeten tegen een verlaagd tarief kunnen sporten.
- SAB is van mening dat je niet alleen de breedtesport moet promoten, maar daar waar het kan ook de topsport. Het zomaar weggeven van topsport omdat een nieuw zwembad net enkele centimeter te klein is of een plafond van een sporthal te laag is moet tot het verleden behoren.
- De SAB wil het plaatsen van bewegingstoestellen voor senioren in de openbare ruimte bevorderen.

*Ons programma is met zorg samengesteld. Steunt u ons ook in 2026 en verder? **Samen maken we meedoen mogelijk!***

